

Innst. S. nr. 153

(2004-2005)

Innstilling til Stortinget fra finanskomiteen

Dokument nr. 8:49 (2004-2005)

Innstilling fra finanskomiteen om forslag fra stortingsrepresentantene Per Erik Monsen og Gjermund Hagesæter om heving av beløpsgrensen for tollfri import

Til Stortinget

SAMMENDRAG

Alle vareforsendelser med vareverdi på over 200 kroner må fortolles ved import. Det vil si at det alltid må betales merverdiavgift, mens de fleste varegrupper er tollfrie.

Varer med verdi under 200 kroner kan importeres fritt, med unntak av tobakk og alkoholholdige drikkevarer. Verdigransen på 200 kroner gjelder varens verdi uten fraktomkostninger (porto). Dersom varens verdi er over 200 kroner, er det tollverdien (varens verdi med tillegg av fraktomkostninger) som skal legges til grunn ved beregning av toll og avgifter.

Bøker er imidlertid ikke gjenstand for merverdiavgift i Norge og kan dermed importeres fritt.

Grensen på 200 kroner har ligget fast siden 1975, mens en indeksregulering til dagens nivå vil ligge rundt 1 000 kroner.

Forslagsstillerne mener at denne ordningen er tungvint og dyr for forbrukerne, samt at den innebærer unødvendig administrasjon.

Mange av varene som bestilles er ifølge forslagsstillerne vanskelig tilgjengelige i Norge, og i mange tilfeller ulønnsomme å lagere her i landet. Bestilling fra utlandet er derfor ofte eneste løsning.

På denne bakgrunn fremmes følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen fremme forslag om en øvre grense for tollfri import på 1 000 kroner, samt periodevis oppjustering av beløpet."

KOMITEENS MERKNADER

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Ranveig Frøiland, Svein Roald Hansen, Tore Nordtun, Torstein Rudihaugen og Hill-Marta Solberg, fra Høyre, Svein Flåtten, Torbjørn Hansen, Heidi Larssen og Jan Tore Sanner, fra Fremskrittspartiet, Gjermund Hagesæter, lederen Siv Jensen og Per Erik Monsen, fra Sosialistisk Venstreparti, Øystein Djupedal, Audun Bjørlo Lysbakken og Heidi Grande Røys, fra Kristelig Folkeparti, Ingebrigt S. Sørfohn og Bjørg Tørresdal, fra Senterpartiet, Morten Lund, fra Venstre, May Britt Vihovde, og fra Kystpartiet, Steinar Bastesen, viser til at dokumentet er oversendt finansminister Per-Kristian Foss til uttalelse. Finansministerens svarbrev av 10. mars 2005 er vedlagt innstillingen.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Kristelig Folkeparti, Senterpartiet, Venstre og Kystpartiet viser til at grensen for tollfri import ikke har vært økt siden 1975, med unntak av perioden mars 1999 til mars 2001, hvor alle postpakker til Norge skulle avgiftsberegnes fra første krone. Verdigransen innebærer at det ikke skal beregnes norsk merverdiavgift ved innførsel når varens verdi er under 200 kroner. Varen skal heller ikke avgiftsberegnes i avsenderlandet, fordi det er en eksportvare. Varer med lavere verdi enn 200 kroner kommer altså avgiftsfritt til Norge. Dette medfører en negativ konkurransevridning i forhold til norske næringsdrivende som selger tilsvarende varer her.

Disse medlemmer viser til at en rekke varer vil bli billigere å kjøpe inn fra utenlandske tilbydere dersom varen unntas merverdiavgift. Forslaget om økt verdigransen på tollfri import medfører derfor en uthuling av momssystemet. En slik utvidelse av verdigransen

sen må også antas å kunne åpne et stort marked for utenlandske forhandlere idet norske forhandlere fortsatt må beregne toll og avgifter. Få europeiske land har en frigrense for moms ved import av varer over landegrensene.

Disse medlemmer er opptatt av at norske forhandlere må ha like rammebetingelser som konkurrenter i utlandet, og anser forslaget som klart konkurransevridende i disfavør av norske virksomheter og arbeidsplasser. Disse medlemmer viser for øvrig til at dette er et spørsmål som hører hjemme i ordinær budsjettbehandling.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til at Arbeiderpartiet i sitt alternative budsjett for 2004 foreslo å heve grensen for avgiftsfri privatimport av varer til 1 000 kroner.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti mener slike forslag bør behandles i forbindelse med behandlingen av statsbudsjettet, slik at de kommer inn i en samlet prioritering.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, fremmer følgende forslag:

"Dokument nr. 8:49 (2004-2005) - forslag fra stortingsrepresentantene Per Erik Monsen og Gjermund Hagesæter om heving av beløpsgrensen for tollfri import - vedlegges protokollen."

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener det er galt at forbrukerne skal straffes fordi ikke norske myndigheter klarer å etablere et system som ilegger merverdiavgift uten samtidig å påføre forbrukeren en ekstrakostnad i form av gebyr til Posten. Gebyret er på hele 155 kroner dersom Posten fore-

tar fortollingen i sin helhet og 72 kroner om forbrukeren selv fortoller. Disse medlemmer viser videre til at dagens ordning er komplisert for forbrukerne. Den opprinnelige tanken bak ordningen var at man skulle kunne importere varer i liten skala uten for mye byråkrati. I denne sammenheng fant man i 1975 at 200 kroner var en fornuftig grense.

Dagens grense som fremdeles ligger på 200 kroner, ligger det således ikke noen kvalifisert begrunnelse bak. Den fremstår som tilfeldig ettersom 200 kroner i 1975 var et ganske annet beløp enn det 200 kroner er i 2005. Ut fra prisindeksen vil en oppregulert øvre grense for tollfri import til 1 000 kroner være et passende beløp.

På denne bakgrunn gjentar disse medlemmer forslaget fra forslagsstillerne:

"Stortinget ber Regjeringen fremme forslag om en øvre grense for tollfri import på 1 000 kroner, samt periodevis oppjustering av beløpet."

FORSLAG FRA MINDRETALL

Forslag fra Fremskrittspartiet:

Stortinget ber Regjeringen fremme forslag om en øvre grense for tollfri import på 1 000 kroner, samt periodevis oppjustering av beløpet.

KOMITEENS TILRÅDING

Komiteen viser til dokumentet og det som står ovenfor, og rår Stortinget til å gjøre følgende

vedtak:

Dokument nr. 8:49 (2004-2005) - forslag fra stortingsrepresentantene Per Erik Monsen og Gjermund Hagesæter om heving av beløpsgrensen for tollfri import - vedlegges protokollen.

Oslo, i finanskomiteen, den 17. mars 2005

Siv Jensen
leder

Björg Tørresdal
ordfører

Vedlegg

Brev fra Finansdepartementet v/statsråden til finanskomiteen, datert 10. mars 2005

Dokument nr. 8:49 (2004-2005) - forslag fra stortingsrepresentantene Per Erik Monsen og Gjermund Hagesæter om heving av beløpsgrensen for tollfri import

Jeg viser til forslaget fra representantene Monsen og Hagesæter om å heve beløpsgrensen for tollfri import.

Representantene mener at denne ordningen er tungvint og dyr for forbrukerne. I tillegg innebærer den unødvendig administrasjon.

Som representantene viser til er det for ordinær innførsel av postpakker satt en verdigrense på 200 kroner når det gjelder betaling av avgifter. Fritaket innebærer at varer under 200 kroner kan selges til Norge uten at det skal betales merverdiavgift eller ev. toll og andre avgifter. Forutsetningen er at det ikke foreligger registreringsplikt for salget til Norge.

Med unntak av perioden mars 1999 - mars 2001 hvor alle postpakker til Norge skulle avgiftsberegnes fra første krone, har ikke grensen økt siden den ble innført i 1975. Det var hensynet til konkurranseforholdene for norske næringsdrivende som gjorde at verdigrensen ble fjernet i mars 1999. Dette innebar imidlertid en del praktiske ulemper for tollvesenet. Grensen ble derfor gjeninnført i mars 2001. Mulighetene for å handle over landegrensene har derimot økt betydelig siden 70-tallet. Pga. internett er det i dag langt enklere enn før å handle over landegrensene. Dette er en positiv utvikling for forbrukerne, ved økt vareutvalg, flere tilbydere og dermed større konkurranse. Samtidig er det svært viktig at regelverket ikke diskriminerer norske aktører.

Verdigrensen innebærer som sagt at det ikke skal beregnes norsk merverdiavgift ved innførsel når varens verdi er under 200 kroner. Fordi det er eksport, skal varen heller ikke avgiftsberegnes i avsenderlandet. Varen kommer altså hit avgiftsfritt. Norske næringsdrivende må derimot på vanlig måte legge merverdiavgift på varer de selger. Situasjonen er dermed slik at selv dagens verdigrense gir norske næringsdrivende som selger tilsvarende varer i Norge en konkurranseulempe. Finansdepartementet har mottatt henvendelser fra næringslivet som påpeker akkurat dette. En økning av verdigrensen vil i vesentlig grad forsterke konkurranseulempen, ved at porto mv. ved forsendelse fra

utlandet ikke er nok til å motvirke merverdiavgiftsbesparelsen. Selv om hensyn til forbrukeren og administrative rutiner gjør det hensiktsmessig å ha en slik grense for avgiftsfri handel, er det av hensyn til å unngå diskriminering av norske næringsdrivende ikke tilrådelig å heve grensen ytterligere.

CD-plater og dvd-filmer og spill er blant de typiske varer som i dag omsettes via internett. Men også andre varer, for eksempel kontaktlinser, selges i stadig større grad på denne måten. En økning av verdigrensen vil i tillegg gjøre det aktuelt å handle en rekke nye varer via internett enn det som er mulig i dag, eksempelvis elektroniske artikler, klær etc. Kan en vare kjøpes 25 pst. billigere fra en tilbyder i København enn fra en tilbyder lokalisert i Norge, vil valget for forbrukeren være nokså opplagt.

Varer over verdigrensen må tollbehandles, slik at merverdiavgift blir betalt. Alle land med et merverdiavgiftssystem har et system med grenseprosedyrer ved handel over landegrensene. Innen EU er det imidlertid spesielle regler som sikrer at merverdiavgiften blir beskattet enten i avsenderlandet eller i kjøpslandet. Dette regelverket er imidlertid ikke en del av EØS avtalen og gjelder dermed ikke varer som selges til Norge fra EU. Mitt mål er å gjøre tollprosedyrerne enklest og billigst mulig. Tollvesenet har for eksempel nå åpnet for fortolling over Internett. Det vil likevel være slik at det er mer kostnadseffektivt å importere større partier med identiske varer enn å importere og fortolle dem en og en. Denne type stordriftsfordeler er det vanskelig, og heller ikke ønskelig, å motvirke gjennom avgiftssystemet.

Her må man forsøke å finne en balanse mellom hensynet til en så smidig innførsel som mulig for forbrukerne og hensynet til norsk næringslivs behov for like konkurransevilkår. Selv om det selvsagt ville glede den enkelte forbruker å kunne handle avgiftsfritt i stor utstrekning fra sin PC, så innebærer forslaget en diskriminering av våre egne norske næringsdrivende. Jeg vil derfor fraråde en økning av verdigrensen til 1000 kroner og tilrår at grensen forblir på 200 kroner. Jeg vil derfor også fraråde forslaget om en periodevis oppjustering av beløpet.

